

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Допускається до захисту
завідувач кафедри менеджменту

 професор Ю.С. Гринчук
підпис, вчене звання, ініціали, прізвище
«20» листопада 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА
(ЗА МАТЕРІАЛАМИ ТОВ «ПОЛІС»)

Виконав: Черкасов Олександр Олегович

підпис

Керівник: доцент Хахула Богдан Валерійович

підпис

Рецензент: доцент Заболотний В'ячеслав Сергійович

підпис

Я, Черкасов Олександр Олегович, засвідчую, що кваліфікаційну роботу магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Затверджую

гарант ОПІ «Менеджмент»

 професор Ю.С. Гринчук
(підпис)

«19» грудня 2022 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра

Черкасова Олександра Олеговича

Тема: Управління інноваційною діяльністю підприємства (за матеріалами ТОВ «Поліс)

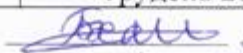
Перелік питань, що розробляються в роботі: вивчення понятійно-категоріального апарату теорії інноватики, визначення сутності інноваційної політики підприємства, інноваційної стратегії і тактики; аналіз методичних підходів до кількісної оцінки ступеня сформованості інноваційної політики підприємства; надання характеристики діяльності ТОВ «Поліс» та конкурентного середовища його функціонування; аналізу фінансово-економічного стану ТОВ «Поліс»; визначенню профіля конкурентоспроможності ТОВ «Поліс» та обґрунтуванню інноваційної стратегії його розвитку на внутрішньому та зовнішньому ринках; розробка пропозицій розвитку стратегічних напрямів підвищення ефективності управління основними засобами ТОВ «Поліс» на інноваційній основі.

Вихідні дані є статистичні дані Державного комітету статистики України, інформація Міністерства аграрної політики України, первинні документи ТОВ «Поліс», монографії та статті зарубіжних і вітчизняних вчених, матеріали Інтернету.

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Період виконання	Відмітка про виконання
Огляд літератури	січень-лютий 2023	виконано
Теоретико-методична частина	березень-квітень 2023	виконано
Аналітична частина	травень-липень 2023	виконано
Рекомендаційна частина	серпень-вересень 2023	виконано
Оформлення роботи	жовтень 2023	виконано
Перевірка на плагіат	листопад 2023	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	листопад 2023	виконано
Подання на рецензування	грудень 2023	виконано

Керівник

підпис

доцент Б.В.Хахула

Здобувач

підпис

О.О. Черкасов

Дата отримання завдання «20» грудня 2022 року

АНОТАЦІЯ

Черкасов Олександр Олегович. Управління інноваційною діяльністю підприємства (за матеріалами ТОВ «Поліс»)

Магістерську кваліфікаційну роботу присвячено: вивченню понятійно-категоріального апарату теорії інноватики, визначенню сутності інноваційної політики підприємства, інноваційної стратегії і тактики; розгляду існуючих типів системи менеджменту та узагальнити підходи до систематизації складових інноваційної політики за напрямками формування; аналізу методичних підходів до кількісної оцінки ступеня сформованості інноваційної політики підприємства; наданню характеристики діяльності ТОВ «Поліс» та конкурентного середовища його функціонування; аналізу фінансово-економічного стану ТОВ «Поліс»; визначенню профіля конкурентоспроможності ТОВ «Поліс» та обґрунтуванню інноваційної стратегії його розвитку на внутрішньому та зовнішньому ринках; окресленню проблеми та можливості використання сучасних принципів інноваційного процесу на ТОВ «Поліс» при виході на зовнішні ринки; сформуванню прикладних аспектів стратегії досягнення конкурентних переваг ТОВ «Поліс» на внутрішньому та зовнішньому ринках; розробці пропозицій розвитку стратегічних напрямів підвищення ефективності управління основними засобами ТОВ «Поліс» на інноваційній основі.

Об'єктом дослідження є економічні процеси розвитку підприємства м'ясної промисловості ТОВ «Поліс».

В межах об'єкту, предметом дослідження визначено управління інноваційною діяльністю ТОВ «Поліс».

Інформаційною базою стали: статистичні дані Державного комітету статистики України, інформація Міністерства аграрної політики України, первинні документи ТОВ «Поліс», монографії та статті зарубіжних і вітчизняних вчених, матеріали Інтернету.

Методи дослідження. Для реалізації дослідницької мети було використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів, а саме: теоретичні: абстрагування, конкретизації та узагальнення теоретичних положень; термінологічного аналізу; п емпіричні: спостереження; порівняння; узагальнення.

Структура і обсяг роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи становить 79 сторінок, її основний зміст викладено на 69 сторінках. Робота містить 18 рисунків, 9 таблиць та 3 додатки. Список використаних джерел налічує 74 найменування.

Ключові слова: інновації, інноваційна діяльність, розвиток підприємства, інноваційна стратегія, конкурентоспроможність.

ABSTRACT

Cherkasov Oleksandr Olegovich. Management of innovative activities of the enterprise (according to the materials of Polis LLC)

The master's qualification work is devoted to: the study of the conceptual and categorical apparatus of the theory of innovation, the definition of the essence of the enterprise's innovation policy, innovation strategy and tactics; consideration of existing types of management systems and to generalize approaches to the systematization of the components of innovation policy by directions of formation; analysis of methodological approaches to quantitative assessment of the degree of formation of the enterprise's innovation policy; providing a description of the activities of Polis LLC and the competitive environment of its operation; analysis of the financial and economic status of "Polis" LLC; determination of the competitiveness profile of "Polis" LLC and justification of the innovative strategy of its development on the domestic and foreign markets; outlining the problems and possibilities of using modern principles of the innovation process at Polis LLC when entering foreign markets; formation of applied aspects of strategy formation for achieving competitive advantages of "Polis" LLC on domestic and foreign markets; development of proposals for the development of strategic directions for improving the efficiency of the management of fixed assets of "Polis" LLC on an innovative basis.

The object of the study is the economic development processes of the meat industry enterprise "Polis" LLC.

Within the scope of the object, the subject of the study is the management of innovative activities of Polis LLC.

The information base became: statistical data of the State Statistics Committee of Ukraine, information of the Ministry of Agrarian Policy of Ukraine, primary documents of Polis LLC, monographs and articles by foreign and domestic scientists, Internet materials.

Research methods. To realize the research goal, a complex of general scientific and special methods was used, namely: theoretical: abstraction, concretization and generalization of theoretical provisions; terminological analysis; n empirical: observations; comparison; generalization.

Structure and scope of work. The graduation thesis consists of an introduction, three sections, conclusions, a list of used sources, and appendices. The total volume of the work is 79 pages, its main content is laid out on 69 pages. The work contains 18 figures, 9 tables and 3 appendices. The list of used sources includes 74 items.

Keywords: innovations, innovative activity, enterprise development, innovation strategy, competitiveness.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	9
1.1. Сутність інноваційної діяльності підприємств.....	9
1.2. Типи і складові інноваційної політики підприємства.....	21
РОЗДІЛ 2 ДІАГНОСТИКА СУЧАСНОГО СТАНУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТОВ «ПОЛІС».....	33
2.1. Загальна характеристика діяльності ТОВ «Поліс» та конкурентного середовища його функціонування.....	33
2.2. Аналіз фінансових результатів та рівня інноваційної діяльності ТОВ «Поліс».....	38
РОЗДІЛ 3 ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ТОВ «ПОЛІС».....	49
3.1. Проблеми та можливість використання сучасних принципів інноваційного процесу на ТОВ «Поліс».....	49
3.2. Напрями інноваційного розвитку ТОВ «Поліс».....	60
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	72

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адаменко О. А. Концептуальні засади інноваційного розвитку підприємств. Наукові праці Національного ун-ту харчових технологій. 2010. №35. С. 5–10.
2. Артищук І.В. Управління ризикозахищеністю торговельного підприємства. Збірник наукових праць Національного лісотехнічного університету України. Львів, 2011. Вип. 21.5. С. 153–159.
3. Безус А.М, Шафранова К.В., Безус П.Г. Роль інноваційного розвитку у стійкості підприємства. Інвестиції: практика та досвід. 2018. №8. С. 22-25.
4. Біловодська О. Аналіз тенденцій розвитку інноваційної діяльності в контексті стратегічних механізмів дематеріалізаційних змін / Мотиваційні механізми дематеріалізаційних та енергоефективних змін національної економіки: монографія. Суми: Університетська книга, 2016. С. 273-283.
5. Василенко В.О., Шматько В. Г. Інноваційний менеджмент : навч. посіб.; вид. 3-є, вип. та доп. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 440 с.
6. Бурдін М. Ю., Логвиненко І. А., Лазарєв В. В. Теорія держави та права у визначеннях та схемах : довідник. Харків : ХНУВС, 2021. 108 с.
7. Василик А.В. Активізація інтелектуально-інноваційної діяльності як чинник конкурентоспроможності підприємства. Теоретичні та прикладні питання економіки : зб. наук. праць. К., 2007. Вип. 12. С. 405—411.
8. Вербіцька І.І. Ризик-менеджмент як сучасна система управління ризиками підприємницьких структур. Сталий розвиток економіки. 2013. № 5. С. 282–291.
9. Волков О.І., Денисенко М. П. Економіка та організація інноваційної діяльності. 3-є вид, перероб. та доп. К. : «Центр учбової літератури», 2007. 660 с.
10. Волощук Л.О. Активізація інноваційно-спрямованого інвестування у промисловості України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.02.02 «Економіка та управління науково-технічним прогресом». Одеса, 2004. 20 с.

11. Гречан А.П. Інноваційно-інвестиційна діяльність як базова передумова сталого розвитку суб'єктів господарювання. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. 2019. Вип. 34. С. 27–32.

12. Гайдан Ю.В. Вплив організаційної культури на економічну діяльність підприємства. Науковий вісник БДФА. Економічні науки: зб. наук. праць. Чернівці : Технодрук, 2009. № 1. С. 216—221.

13. Гаркавенко С.С. Маркетинг : підруч. для студ. екон. спец. вищ. навч. закладів. К. : Видавництво «Лібра», 2010. 720 с.

14. Грабчук І., Бугайчук В., Аляб'єва В. Стратегія інноваційного розвитку підприємства. Економіка та суспільство. 2022. №44. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-84>

15. Гадецька З., Кузьмінський В. Інноваційні методи та технології управління підприємством в умовах економіки мінімального контакту. Економіка та суспільство. 2021. №23. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-23-4>

16. Гудоров О. І., Ярута М. Ю, Сисоєва С. І. Економіка та організація інноваційної діяльності: Навчальний посібник. Харків: Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, 2019. 227 с.

17. Бугайчук В.В., Грабчук І.Ф. Біоекономіка та її роль у розвитку сучасного суспільства. Економіка АПК. 2018. № 5. С. 110-116.

18. Волощук Ю. О., Волощук В. Р. Стан та перспективи інноваційного розвитку підприємств. Ефективна економіка. 2018. №9. С. 84-89. URL:<http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7283>

19. Ворона А. В. Інноваційна активність підприємств як перспектива розвитку національної економіки України. Ефективна економіка. 2020. №3. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/3_2020/157.pdf.

20. Демидова М. О. Європейські принципи належного урядування як фактор модернізації правового статусу суб'єктів публічного адміністрування в Україні. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е.О.Дідоренка. 2019. С. 171-178.

21. Дубасенюк О.А. Інновації в сучасній освіті. Інновації в освіті: інтеграція науки і практики: збірник науково-методичних праць / за заг. ред. О.А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. С. 12-28.

22. Ігнатко М.І., Готра В.В., Теоретичні основи управління інноваційним розвитком агропромислового виробництва України. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Економіка. Вип. 1(7). 2017. С. 16-21.

23. Йохна М. А., Декалюк С. В. Формування структури інноваційного потенціалу підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. 2010. № 4, Т. 1 С. 150-153.

24. Коваль Н. В. Проблеми оцінювання інноваційного потенціалу підприємства. Інноваційна економіка. 2012. №1. С. 156-162.

25. Копитко М. І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 292 с.

26. Крисанов Д. Інноваційний фактор розвитку харчової промисловості України. Економіка України. 2007. №4. С. 72—83.

27. Лановська Г.І. Матриця взаємодії складових інноваційної політики підприємств. Фінансова система України: проблеми та перспективи розвитку : зб. наук. праць Київського економічного інституту менеджменту. Київ, 2010. с.241—244.

28. Лановська Г.І. Основні принципи інноваційної політики підприємства. Проблеми економіки підприємств в умовах сталого розвитку : тези доп. IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 3—4 квіт. 2008 р.). К. : НУХТ, 2008. С. 16—17.

29. Лановська Г.І. Інноваційна політика як результат взаємодії її елементів. Програма і матеріали 75-ї наук. конф. молодих вчених, аспірантів і студентів. К. : НУХТ, 2009. С. 101.

30. Лановська Г.І. Реалізація наступальної інноваційної політики. Програма і матеріали 75-ї наук. конф. молодих вчених, аспірантів і студентів. К. : НУХТ, 2009. С. 102.

31. Малюта Л.Я. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства : навчальний посібник. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016. 232 с.

32. Мантур-Чубата О.С. Організаційно-економічний механізм управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності підприємства: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Хмельницький, 2016. 20 с.

33. Михайлова Л.І., Турчіна С. Г. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2007. 248 с.

34. Невлад В.Ф., Непочатенко О.О., Рябенюк М.О. Інноваційні процеси виробництва та реалізації продукції в умовах ринкової економіки. Сучасний стан та перспективи розвитку спиртової промисловості : зб. наук. праць. 2009. Вип. 70. Ч. 2 – економіка. С. 13—19.

35. Онишко С.В., Паєнко Т.В., Швабій К.І. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності: навч. посібник. К. : КНТ, 2008. 256 с.

36. Онищенко В.О. Методичні підходи до оцінки інноваційного змісту інвестиційних проектів розвитку суб'єктів господарювання. Фінанси України. 2006. №7. С. 30—38.

37. Орлов О. В. Інноваційні процеси в державному управлінні : монографія. Харків: ХарРІ НАДУ “Магістр”, 2012. 196 с.

38. Павленко І.А. Економіка та організація інноваційної діяльності : навч. посіб. 2-ге вид. без змін. К. : КНЕУ, 2006. 204 с.

39. Погріщук Г.Б., Руденко В.В. Інвестування: навч. посібник. Тернопіль: Економічна думка, 2014. 277 с.

40. Писаренко Т.В., Кваша Т. К., Рожкова Л.В., Коваленко О.В. Інноваційна діяльність в Україні у 2019 році: науково-аналітична доповідь. К: УкрІНТЕІ, 2020. 45 с.

41. Петруха С., Колотуша М. Інноваційна активність підприємств харчової промисловості. Економіст. 2007. №3. С. 36–81.

42. Подрез-Ряполова І.В. Регіональний інноваційний потенціал: шляхи стимулювання та перспективи розвитку. Регіональні інноваційні ініціативи: завдання та шляхи вирішення : зб. наук. пр. за матеріалами круглого столу, 5 квітня 2019 р. Харків : НДІ ПЗІР НАПрН України, 2019. С. 92–96. URL: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2019/05.04.19/05_04_2019-92-96.pdf

43. Пурий Г.М. Інформаційні системи і технології в управлінні діяльністю підприємства. Ефективна економіка. 2019. №6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7127>

44. Семенова К.Д., Тарасова К.І. Ризики діяльності промислових підприємств: інтегральне оцінювання: монографія. Одеса: ФОП Гуляєва В.М., 2017. 234 с.

45. Сизоненко В.О. Інноваційний потенціал конкурентоспроможності національної економіки. Теоретичні та прикладні питання економіки : зб. наук. праць Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2007. Вип. 12. С. 62 — 69.

46. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р. Урядовий портал.

47. Степанова А.А. Ризикозахищеність підприємства в сучасних умовах господарювання. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2011. № 5 (50). С. 195–199.

48. Стецюк П.А., Гудзь О.Є. Концептуальні основи управління ризикозахищеністю підприємства. Економіка АПК. 2014. № 11. С. 61–68.

49. Тульпа І.А., Сумець О.М. Інноваційні стратегії : навч. посіб. Харків: Студцентр, 2005. 208 с.

50. Федулова Л. І. Економічна сутність інноваційного розвитку підприємств. URL: <http://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/148809/72-74.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

51. Федулова І.В., Кундєєва Г.О. Інноваційний потенціал підприємства: монографія. К. : НУХТ, 2010. 346 с.

52. Федулова І.В. Обґрунтування напрямків інноваційного розвитку підприємств хлібопекарної галузі : монографія. К. : НУХТ, 2009. 512 с.

53. Федулова І.В. Формування процесу ризик-менеджменту на підприємстві. Вісник Черкаського університету. Серія: Економічні науки. 2017. № 1. С. 104–111.

54. Федулова Л.І. Інноваційна економіка : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] К. : Либідь, 2006. 477 с.

55. Чуйко М., Чуйко А. Інноваційні підходи до розробки та виведення на ринок борошняних виробів функціонального призначення. Економіка та суспільство. 2021. №23. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-23-5>

56. Хачатурян Х. В. Теоретико-методологічні засади інновацій у державному управлінні. URL: http://law.kyuu.edu.ua/ndgu_st27_ua.htm

57. Хринюк О. С. Інноваційна політика держави як інструмент антикризового управління. Формування механізму інноваційного розвитку сучасних соціально-економічних систем: теорія, методи, практика: перша Всеукр. наук.-практ. конф. (16-17 трав. 2007 р.). Донецьк: ДонУЕП, 2007. С.129—131.

58. Хринюк О. С. Проблеми формування інноваційної політики в Україні. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2008. Т.2 (107). С.167— 169.

59. Хринюк О.С. Аналіз стану управління інноваційним забезпеченням сталого розвитку в Україні // Університетські наукові записки. Спецвипуск: Міжнародний управлінський форум «Управління сьогодні та завтра». Часопис Хмельницького ун-ту управління та права. Хмельницький : В-во ХУУП, 2008. № 3 (II). С. 224—225 .

60. Хринюк О.С. Методичні засади механізму формування маркетингової товарної стратегії виробничих підприємств. Економічний вісник НТУУ: зб. наук. праць. К. : НТУУ “КПІ” ВПІ ВПК “Політехніка”, 2008. № 5. С. 236—239.

61. Хринюк О.С. Підприємництво та проблеми сталого розвитку економіки України : монографія / за заг. ред. П.В.Круша. К. : НТУУ "КПІ", 2008. 397 с.
62. Худоба К.В. Ефективність інноваційної діяльності та процес її забезпечення. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. Вип. 4. С. 622-627.
63. Цвігун Т.В. Механізм управління ризиками в системі управління підприємством. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2014. С. 9–13.
64. Чабан В. Г. Інноваційний потенціал підприємства та його оцінка. Фінанси України 2006. №5.С.142—149.
65. Черваньов Д.М. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств : навч. посіб. К. : Знання-Прес, 2003. 622 с.
66. Чернелевський Л.М., Слободян Н.Г., Михайленко О.В. Аналіз діяльності підприємств та банківських установ: економічний, фінансово-інвестиційний, стратегічний : підруч. К. : «Хай-Тек Прес», 2009. 640 с.
67. Чухрай Н., Патора Р. Товарна інноваційна політика: управління інноваціями на підприємстві : підруч. К. : КОНДОР, 2006. 398 с.
68. Шендерівська, Л. П. Напрями розвитку інноваційного потенціалу підприємств. Економічний простір : збірник наукових праць. 2021. №166. С. 74-80.
69. Шиян П.Л., Сосницький В.В., Олійнічук С.Т. Інноваційні технології спиртової промисловості : теорія і практ. К. : Видавничий дім «Асканія», 2009. 422 с.
70. Шумпетер Й. Теорія економічного розвитку. Дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу / пер. з англ. В. Старка. Київ, Києво-Могилянська академія, 2012. 242 с.
71. Щербань В. М., Козубенко Л.Д. Товарно-інноваційна політика : навч. посіб. К. : Кондор, 2006. 396 с.
72. Abrahamson E. (1996). Management fashion. Academy of Management Review. Pp. 254–285.

73. Ernst B., Kieser A. (2002). In search of explanations for consulting explosion. In: Engwall, L., Sahlin-Anderson, K. The expansion of management knowledge: carriers, flows, and sources (Pp. 47–73). Stanford, CA: Stanford University Press. Gum/Dtr/du/2009_1/files/DerzUpr_01_2009_Pedak.pdf.

74. Mechanism of Sustainable Development of Economic Systems Formation [Text]: collective monograph. – Nürnberg: Verlag SWG imex GmbH, 2014. Vol. 2. – 392 p.